

W NUMERZE

KRONIKA KRAJOWA

VI Tegoroczna IV edycja Festiwalu Promocji Miast i Regionów, która odbyła się w Warszawie w dniach 21–22 kwietnia 2010 r., była podsumowaniem ostatnich 4 lat pracy samorządów w budowaniu i promowaniu marek miejsc. A osiągnięcia w tej dziedzinie są imponujące. Od pierwszej edycji tej imprezy w 2007 roku – zdaniem organizatorów – w marketingu terytorialnym w Polsce nastąpił wielki postęp.

VIII Poznań, Ruda Śląska, Stary Sącz, Kujawsko-Pomorskie i Świętokrzyskie to tegoroczni zwycięzcy konkursu Złote Formaty. Nagrody i statuetki za najlepsze projekty promocyjne miast i regionów wręczono 22 kwietnia br. w Warszawie podczas gali zamykającej IV edycję Festiwalu Promocji Miast i Regionów.

XII 20 i 21 kwietnia w Inowrocławiu odbyło się XV Ogólnopolskie Forum Ratownictwa. Wzięli w nim udział znakomici specjaliści z całej Polski reprezentujący różne środowiska z zakresu ratownictwa medycznego.

XII 35 mln zł unijnego dofinansowania otrzyma Wałbrzych na realizację projektu rewitalizacji Parku Wielokulturowego Stara Kopalnia.

XIV W styczniu bieżącego roku 16 nowych projektów URBACT zostało zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący Programu. Dziś rozpoczynamy cykl prezentujący ich opisy.

KONGRES XX-LECIA SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

X Nadzieję i oczekiwanie na większy udział kobiet w samorządzie i – co za tym idzie – realny wpływ kobiet na życie publiczne w Polsce wyraziły uczestniczki Samorządowego Forum Kobiet. Do spotkania tego doszło w Poznaniu podczas Kongresu XX-lecia Samorządu Terytorialnego.

PROJEKT NORWESKI

IX Podczas wyjazdów do Norwegii w październiku 2009 r. dla laureatów konkursu „Samorządowy Lider Zarządzania 2009 – usługi społeczne” w dziedzinie kultury przedstawiciele powiatu elbląskiego, Olsztyna, Psarów, Puńska, Szczecinka i Płońska zapoznali się z szeregiem ciekawych rozwiązań, które można zastosować także w naszym kraju.

Na okładce: Plac Kościuszki w Sochaczewie. O mieście piszemy na str. II, III i IV. Fot. Archiwum UM

Samorządowe Forum Kultury w Sochaczewie

Kulturalne marki i produkty

Prawie 80 przedstawicieli samorządów miast uczestniczyło 13 i 14 maja br. w II Samorządowym Forum Kultury pod nazwą „Kultura jako czynnik rozwoju miast”, które tym razem odbyło się w Sochaczewie. Organizatorami konferencji był Związek Miast Polskich i Urząd Miasta Sochaczewa.

W ostatnim czasie kultura wkrada się do marketingu i często decyduje o sukcesie danej marki. Dlatego nie dziwi fakt, że pojęcie marki, będące domeną czystego marketingu, zaczyna również dotyczyć w coraz większym stopniu samorządów. Marka to produkty, usługi, symbole i tożsamość, które powinny gwarantować jakość i odróżnianie się od innych.

Z Chopinem w tle

Kształtowanie się marki regionalnej na przykładzie Mazowsza pokazała Iwona Wujastyk z UMWM. Celem strategii promocji opracowanej w 2008 roku przez ekspertów z udziałem przedstawicieli samorządu było nadanie regionowi „jasnej twarzy” oraz tworzenie marki wspólnie z subregionami. Marka Mazowsza opiera się na trzech hasłach: „Serce Polski, Serce Europy”, „Polskie centrum dowodzenia” i „Idealne miejsce na niezapomniany weekend”. Ważnym elementem strategii jest nowy logotyp oraz piktogramy tematyczne. Promocja regionu odbywa się poprzez kulturę i polega na umiejętnym wykorzystaniu jej zasobów, łączeniu działań kulturalnych z turystyką (np. Szlak Fryderyka Chopina), aktywizowaniu 29 instytucji kultury oraz wykorzystaniu wielkich ludzi Mazowsza, a także odkrywaniu nowych talentów. Ważne jest łamanie stereotypu, że kultura wysoka jest tylko możliwa w stolicy, dlatego wiele ciekawych wydarzeń zaplanowano poza nią, np. Festiwal Teatralny w Płocku. Na początku tego roku w ramach strategii przeprowadzono niskobudżetową kampanię wizerunkową.

W marce lokalnej Sochaczewa zasadnicze miejsce odgrywa F. Chopin. Chopin to marka o światowym wymiarze, wokół której władze lokalne aktywizują mieszkańców. W 2008 roku w mieście powstała Lokalna Organizacja Turystyczna, która zintegrowała działania samorządu lokalnego, ościennych gmin, stowarzyszeń, placówek kultury i przedsiębiorców. Produkt Mazowsze Chopina to nie tylko oferta kulturalna. – *Chcemy przyciągnąć też na nasz teren turystów, ich pobyt tu-*

taj ma być dopełniony przez odbiór muzyki Chopina – mówiła Jadwiga Orczyk-Miziołek, kierownik Referatu Promocji UM. Pod marką Chopina promowane są atuty wielu miejscowości (Żelazowej Woli czy Brochowa). Odbywają się spotkania z Chopinem dla szkół podstawowych i warsztaty interaktywne (taniec, malowanie, poznanie instrumentów), wydawane są dukaty lokalne z okazji rocznic chopinowskich. Produktami marki są

W Sochaczewie przygotowano dla uczestników Forum wiele atrakcji kulturalnych, koncert chóru w kościele w Brochowie, występy taneczne, a także koncert fortepiano w Żelazowej Woli w wykonaniu gościa honorowego – prof. Jacka Weissa (na zdjęciu). Fot. J. Proniewicz

ciasta – mazurki Chopina, 4-gwiazdkowy hotel „Chopin” serwujący potrawy oparte na XIX-wiecznej recepturze, Navigo Chopin Tour, koncerty i festiwale.

Design, jarmarki, polichromie

Marka lokalna Cieszyna budowana jest wokół Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości i designu. Dzięki temu, że do Zamku zaimplementowano nowe wartości (m.in. nowe technologie) powstały 194 miejsca pracy, a Cieszyn staje się coraz bardziej rozpoznawany w dziedzinie projektowania i wzornictwa (kurtka zaprojektowana dla japońskiego rynku, wystawa dizajn przestrzeni publicznej w Łodzi). – *W 2000 roku wierzyliśmy, że*

uda nam się to zrobić – wspominała **Ewa Gołębiowska**, dyrektor Zamku. – *Okazało się, że jeśli umiesz o czymś marzyć, to umiesz to zrobić.*

Ambitne pomysły mają też inne miasta. Jarosław chce być postrzegany jako wyjątkowe miasto z duszą i z wielkim dziedzictwem kulturalnym (jarmarki, kamienica Orsetich) dla dojrzałych ludzi szukających indywidualnych doznań. Już wkrótce pojawią się butiki historyczne, jarmark wystawienniczo-handlowy, zawita do miasta wysublimowana rozrywka (np. konkurs gitarowy), powstanie muzeum rzemiosł. W planach jest nawiązanie partnerskich stosunków z włoskim miastem Lucca.

Turek zamierza budować swoją markę, wykorzystując nazwisko Józefa Mehoffera, który tu właśnie zaprojektował swoje największe samodzielne dzieło. W kościele w Turku znajdują się jego obrazy, polichromie, witraże, malarstwo ścienne. W modernizowanym ze środków RPO ratuszu ma powstać Muzeum Mehoffera, gdzie znajdują się pamiątki po artyście, pozostające do tej pory w depozytach innych muzeów. Od 2 lat trwają prace renowacyjne wewnątrz kościoła. – *A turkowianie już dziś zaczynają mówić, że poza serami jest i także Mehoffer – twierdzi Mirosław Mękar-ski*, wiceburmistrz Turku.

Delikatny wzrost wydatków

Jaką rolę odgrywa kultura w rozwoju miast, najlepiej pokazują liczby. W 2008 roku na 110 mld wydatków gminnych, 4,04 mld przeznaczono na kulturę. Wśród majątkowych wydatków gmin 23% to wydatki na kulturę. Choć najszybciej w gminach rosną wydatki majątkowe na drogi, to dynamika gminnych wydatków inwestycyjnych na kulturę też jest wysoka.

Prof. Jacek Weiss, gość honorowy Samorządowego Forum Kultury, wiceminister kultury w rządzie Jerzego Buzka, opowiedział o swojej walce o kulturę na forum ówczesnego rządu i w Sejmie. Jego zdaniem kultura nie da się zastąpić obcymi pomysłami. Przekazanie instytucji kultury samorządom sprawiło, że instytucje te przetrwały i w większości przypadków mają się dobrze. Nie tylko nie zlikwidowano żadnej (niektóre jedynie połączono), to jeszcze ich liczba po reformie wzrosła, np. liczba teatrów podwoiła się.

Opinię tę potwierdzają też wyniki monitorowania kultury w SAS, które przedstawiła **prof. Grażyna Praweńska-Skrzypek**. Nie są one reprezentatywne, gdyż pochodzą tylko z 90 miast, ale doskonale pokazują pewne tendencje charakterystyczne dla wszystkich samorządów miejskich i dobrze obrazują wa-

runki rozwoju kultury w miastach. Udział wydatków na kulturę w budżetach miast wykazuje delikatną tendencję wzrostową 3,82% (rekordzista Zamość – 13%) i rosną wydatki inwestycyjne.

Udane strategie

Zdaniem **dr. Marcina Poprawskiego** z Samorządowego Obserwatorium Kultury (UAM) kultura powinna podnosić jakość życia w mie-

stanaż zrealizowane wszystkie trzy inwestycje. Do cieszących się popularnością wydarzeń należy m.in. Międzynarodowy Festiwal Filmów Dokumentalnych o Włodzimierzu Wysockim (jedyne taki na świecie). Strategia Rozwoju Sosnowca jest nastawiona na mieszkańca. Powstała w 2009 roku z udziałem naukowców i od roku trwa jej realizacja. Tutaj produktem miasta jest Jan Kiepusa, chłopak z Sosnowca. W Zamościu kultura stanowi źródło

Prof. Grażyna Praweńska-Skrzypek omówiła sytuację w poszczególnych instytucjach kultury na podstawie badań SAS.
Fot. J. Proniewicz

ście. Z kolei **dr Przemysław Kieliszewski** z tej samej instytucji podkreślał, że strategie kulturalne mają nie tylko regulować, ale i stymulować. Należy łączyć działania publiczne, prywatne i obywatelskie, a celem polityki kulturalnej ma być pochylenie się nad grupami lokalnymi i wspieranie ich projektów. Samorządy powinny prowadzić debatę publiczną na temat kultury w mieście, wspierać innowacje i włączać grupy społeczne.

Wiele z miast z powodzeniem realizuje te wytyczne i traktuje kulturę jako swój priorytet rozwojowy. W Kępnie po 16 latach powołano Dom Kultury. Pierwszym krokiem było zorganizowanie konferencji z udziałem naukowców i lokalnych liderów, której celem było poznanie słabych i silnych stron kultury w mieście. O ofertę kulturalną zapytano także bezpośrednio mieszkańców na stronie internetowej. Priorytetem ma być wspieranie oddolnych inicjatyw, współpraca z organizacjami pozarządowymi (pomoc w aplikowaniu o zewnętrzne środki, specjalna komórka w urzędzie).

Jednym z celów Strategii Rozwoju Koszalina jest uczynienie z tego miasta centrum kulturalno-sportowo-rekreacyjnego o krajowym znaczeniu. Działa tu 9 instytucji kulturalnych. W najbliższym czasie powstanie filharmonia. Rozwiązaniem dylematu, czy budować drogi, aquapark czy filharmonię, była decyzja, że zo-

podstawowy czynnik wizerunkowy. Znajdują się tu zabytki wpisane na listę UNESCO, Rynek Wielki, Akademia Zamojska, Katedra, obiekty fortyfikacji. Odbývają się: widowiska, festiwale jazzowe, Zamojski Festiwal Kultury im. Marka Grechuty, Festiwal Kultury Włoskiej, Jarmark Hetmański. W Toruniu kultura w związku ze staraniami o Europejską Stolicę Kultury w 2016 jest traktowana nie tylko jako sfera podnosząca jakość życia, ale narzędzie prowadzące do wzrostu gospodarczego. Realizowanych jest tu wiele inwestycji w infrastrukturę kulturalną i działań rewitalizacyjnych. W 2010 roku aż 9,12% budżetu JST zostanie przeznaczonych na kulturę. Oferta kulturalna miasta to 1500 imprez rocznie.

Na zakończenie konferencji przedstawiono model aktywności domu kultury na przykładzie „Dorożkarni” w Warszawie, który działa na rzecz dzieci i młodzieży, pracuje metodą projektów interdyscyplinarnych, zatrudniając na części etatów artystów. Uczestnicy poznali również szczegóły Programu Rozwoju Bibliotek na lata 2009–2013 dla wsi i małych miasteczek o budżecie 28 mln dolarów. Mogą być one przeznaczone na szkolenia dla bibliotekarzy, sprzęt informatyczny do bibliotek, wzmocnienie środowiska i promocję (więcej – www.biblioteki.org).

JOANNA PRONIEWICZ

Zarząd ZMP w Sochaczewie

W stronę ładu przestrzennego

Podczas posiedzenia Zarządu ZMP w Sochaczewie, które odbyło się 14 maja br., dyskutowano na temat projektu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

O becny na spotkaniu podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury, **Olgierd Dziekoński** przedstawił aktualny stan prac nad projektem ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym po konsultacjach ze Związkiem Gmin Wiejskich RP i Unią Miasteczek Polskich. Propozycje tych organizacji dotyczyły m.in.: obniżenia liczby członków Komisji Architektoniczno-Urbanistycznych, wpisania do zakresu studium uwarunkowań i kierunków obszarów lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów, wprowadzenia 8-miesięcznego *vacatio legis* dla ustawy (aby zdążyć z wyłożeniem planów sporządzanych tuż przed wejściem ustawy), odstąpienia w przypadku postępowania zawieszającego lub z winy strony od kary 500 zł od niewyda-

darowanych – mówił dyrektor Biura ZMP, **Andrzej Porawski**. Podczas spotkania członkowie Zarządu zgłaszali zastrzeżenia co do roli mediatora. **Ryszard Grobelny**, prezes ZMP zwracał uwagę na koszty zatrudnienia mediatorów, kryteria, którymi powinni się kierować, i na ograniczenie sprawności procesu planistycznego. Minister wyjaśniał, że mediatorami może być kilka osób, a projekt dopuszcza postępowanie zbiorowe, czyli łączenie postępowań mediacyjnych dotyczących tej samej sprawy. Koszt wynagrodzenia mediatora ponosi gmina albo SKO. Pojawił się pomysł, aby koszty mediatora były pokrywane z SKO (nowa ustawa przyniesie oszczędności dla tych instytucji), czyli z budżetu państwa. Ustalono ponadto, że podatek od nieruchomości dla obszarów o zmienionym

wą ustawę, nikt nie porządkuje obecnego systemu, np. w kwestii cen, które nie zawierają kosztów rekultywacji wysypiska. ZMP w podjętym stanowisku domaga się przyspieszenia prac. Zdaniem Związku nieosiągnięcie norm UE nie wynika z nieprzygotowania samorządów, ale braku odpowiednich regulacji prawnych.

W trakcie omawiania projektu ustawy Kodeks wyborczy zaznaczono, że od lat ZMP popiera jednomandatowe okręgi wyborcze. Projekt zmiany ustawy o podatkach i opłatach lokalnych dotyczący preferencyjnych, mniejszych stawek dla sanatoriów, spowoduje, że część gmin uzdrowskich będzie miała mniejsze dochody. Zdaniem Zarządu należy zrekompensować ubytek w dochodach własnych. Negatywną opinię w związku z brakiem wyliczenia skutków i rekompensaty uzyskał projekt ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, który stwarza wszystkim małżeństwom rozliczającym się wspólnie praktyczną możliwość odliczenia od dochodów kwoty składek na dobrowolne ubezpieczenie emerytalno-rentowe.

Pozytywnie oceniono projekt ustawy o zatrudnieniu socjalnym, który zakłada, że samorząd terytorialny może przekształcić CIS-y (Centra Integracji Społecznej) oraz ZAZ-y (Zakłady Aktywności Zawodowej) z formy gospodarstwa pomocniczego w autonomiczne warianty organizacyjne: samorządowego zakładu budżetowego lub jednostki budżetowej. Projekt zakłada również możliwość przekazania zadań CIS i ZAZ organizacjom pozarządowym oraz pozwole utrzymać 20 CIS-ów i 27 ZAZ-ów w formie gospodarstwa pomocniczego. Zarząd zaakceptował także projekt zmiany ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska (poprawka dotyczyła wprowadzenia do zadań IOŚ kontroli podmiotów korzystających ze środowiska w zakresie prowadzenia spraw w przypadku śniecia ryb), rozporządzenie MRR w sprawie udzielania przez PARP pomocy finansowej w ramach PO Innowacyjna Gospodarka, 2007–2013 oraz rozporządzenie MZ w sprawie przechowywania zwłok i szczątków. Natomiast zaopiniowanie przez Zarząd „Założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy o finansowym wsparciu rodzin w nabywaniu własnego mieszkania” będzie możliwe dopiero po dostarczeniu dodatkowych informacji na temat m.in. narzędzi, zakładanych efektów i wysokości nakładów.

Gościem posiedzenia Zarządu była **Elżbieta Suchocka-Roguska**, sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, która – odchodząc na emeryturę – podziękowała za współpracę Związkowi Miast Polskich i wszystkim miastom członkowskim.

Fot. J. Proniewicz

nia decyzji o zatwierdzaniu urbanistycznego planu realizacyjnego, pokrywania kosztów przez wnoszącego zmiany i ograniczenia w sposobie użytkowania, które muszą być uwzględnione w dokumentach planistycznych.

Dzięki wejściu w życie tej ustawy gminy będą miały nareszcie narzędzia do kształtowania ładu przestrzeni publicznej poprzez miejscowe przepisy urbanistyczne dotyczące np. koloru elewacji czy odpowiedniej liczby miejsc parkingowych na osiedlach. – *Zasadniczym walorem tej ustawy jest to, że załatwia sprawy, które formułowaliśmy jeszcze przed wejściem w życie obecnej ustawy i szczególnie po jej uchwaleniu, np. wprowadza uproszczone metody planowania przestrzeni na obszarach zagospo-*

przeznaczeniu będzie ograniczony tylko do nowo uchwalonych planów (chodzi o zmianę przeznaczenia z rolnego na budowlane). Przedstawiciele miast wyrazili nadzieję, że zaakceptowana przez środowiska samorządowe ustawa nie będzie po uchwaleniu tak szybko zmieniana, jak miało to miejsce dotychczas.

Członkowie Zarządu wyrazili też niepokój o losy tzw. ustawy śmieciowej, która utknęła na etapie założeń w Ministerstwie Gospodarki. Mimo wsparcia postulatów samorządów przez KIGO i środowisko naukowe wciąż toczą się tylko dyskusje, a projektu nie ma. Obawy samorządowców dotyczą przerzucenia przez rząd odpowiedzialności za nieosiągnięcie norm unijnych na gminy. Podkreślano, że czekając na no-

JOANNA PRONIEWICZ

Zarząd ZMP w Mielcu

Kryteria w sprawie granic

Podczas posiedzenia Zarządu ZMP, które odbyło się w Mielcu 23 kwietnia 2010 r., dyskutowano na temat zmian granic miast przy okazji opiniowania senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa.

Nowe zapisy mówią, że akt prawny wydawany przez Radę Ministrów dotyczący zmian granic gmin ma przybrać formę decyzji (do tej pory był w postaci rozporządzenia i nie mógł być rozpatrywany nawet przez Trybunał Konstytucyjny). Dzięki tej zmianie gminy będą mogły ją zaskarżać do sądów administracyjnych. Ponadto projekt zakłada wprowadzenie przepisu, który reguluje sprawę konsultacji. W przypadku niewyrażenia w terminie 3 miesięcy opinii przez zainteresowaną radę gminy nie zwalnia się z wymogu przeprowadzenia konsultacji, a obowiązek ten przechodzi na wojewodę. Poza tym pojawił się przepis, że konsultacji nie przeprowadza się, gdy włączenie obszaru lub części obszaru dotyczy niezamieszkanego jednostki pomocniczej. Zdaniem członków Zarządu, w kwestii zmiany granic miast konieczny jest konsensus i niezbędne są konsultacje społeczne. Pozytywnym rozwiązaniem jest wprowadzenie możliwości procedury odwoławczej, ale musi ona obok formalnoprawnych przesłanek uwzględniać też merytoryczne argumenty, dlatego powinny zostać ustalone wyrażne kryteria ustawowe, którymi Rada Ministrów ma się kierować przy podejmowaniu decyzji dotyczących zmian granic. Kontrowersję wzbudził zapis mówiący o tym, że konsultacje nie dotyczą „niezamieszkanego” terenów. Mając na uwadze spór o granice miasta Tychy z władzami sąsiedniego Bierunia (chodzi o „niezamieszkanego” teren części fabryki samochodów Fiata), zaproponowano zmianę określenia na „niezainwestowanych”.

Negatywnie zaopiniowano projekt ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego, który ma na celu zapewnienie ochrony interesów partycypantów i najemców TBS. Członkowie Zarządu zwracali uwagę na to, że zaproponowane przez Komisję Przyjazne Państwo rozwiązania zawierają wiele błędów i nieścisłości. Podkreślano nadmierne zbiurokratyzowanie oraz szkodliwe zapisy dla TBS-ów. Zdaniem samorządowców z miast, cena mieszkań wybudowanych w sys-

temie TBS powinna być rynkowa, gdyż w przeciwnym razie spółka poniosłaby stratę. – *TBS powinno mieć możliwość sprzedania lokalu w pierwszej kolejności najemcom, ale bez szkody dla spółki* – mówił **Ryszard Grobelny**, prezes ZMP.

Pozytywnie ustosunkowano się natomiast do projektu ustawy o transporcie drogowym, który przewiduje objęcie takimi samymi przepisami zarówno przewozów taksówkowych, jak i przewozów osób na podstawie licencji „nietaksówkowej”. Bez uwag przyjęto również

Prezes ZMP, Ryszard Grobelny i prezydent Mielca, Janusz Chodorowski złożyli wieńce przed Tablicami Katyńskimi oraz tablicą upamiętniającą ofiary katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem w Mielcu. Fot. J. Proniewicz

projekt zmiany ustawy KPA oraz ustawy Ordynacja podatkowa, a także kryteria podziału 0,6% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na 2010 rok oraz założenia do projektu ustawy o odrębnej własności budynków i budowli. Pozytywną opinię uzyskał też projekt ustawy – Ordynacja wyborcza do Sejmu RP i Senatu RP, przy omawianiu którego zapelowano jednak o wykreślenie zakazu kandydowania dla samorządowców do Senatu oraz o zmianę podziału na okręgi. Obecnie zaproponowany podział zakłada, że w Poznaniu liczącym ponad 500 tys. mieszkańców będzie wybierany 1 senator, tak jak w okręgu powiatu poznańskiego, który liczy 270 tys. mieszkańców...

W sprawie projektu zmiany ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi przyjęto stanowisko Komisji Promocji i Ochrony Zdrowia ZMP. Zdaniem Komisji planowana zmiana reguły naliczania składki na ubezpieczenie zdrowotne rolnika zwiększy dochody NFZ, ale jednocześnie po raz kolejny znacząco obciąży budżet państwa. Dlatego należy włączyć rolników w system płacenia składek na ubezpieczenie społeczne, co pozwoli na dokonanie kolejnego transferu środków, które zwiększą pozabudżetowe przychody do NFZ. Obecnie funkcjonujący system nie ma nic wspólnego z solidarnym obciążaniem społeczeństwa składkami na ubezpieczenie zdrowotne. Rozszerzenie podmiotów płacących składki może poprawić finansowanie ochrony zdrowia w systemie powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

Członkowie Zarządu oceniali także projekt ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który wcześniej negatywnie zaopiniowała Komisja Polityki Społecznej ZMP, wskazując, że mimo słuszych założeń może on spowodować całkowitą reorganizację aktualnie funkcjonującego systemu opieki nad rodziną i dzieckiem. Projekt zakłada zasadę odpowiedzialności gminy za zapewnienie opieki wszystkim dzieciom z jej terenu, łącznie z tymi, które zostały umieszczone w różnych formach pieczy zastępczej na poziomie samorządu powiatowego. Zmiana dotyczy m.in. wprowadzenia działań asystentów rodzinnych, których zadaniem ma być prowadzenie systematycznej, bezpośredniej pracy z rodziną mającą trudności w prawidłowym funkcjonowaniu (jeden asystent na 20 rodzin). Burmistrzowie i prezydenci miast podzielili zdanie Komisji w kwestii niedoszacowania kosztów, np. dotyczących zatrudnienia asystentów, których liczba (zakłada się ok. 2,9 tys. – powinno być 7 tys.) i wysokość wynagrodzenia są źle skalkulowane (zamiast 1800 zł, powinno być 3500 zł), zaznaczając, że koncepcja projektu jest dobra, gdyż wzmacnia i ułatwia rozwiązanie problemów. Podkreślano przy tym, że zaproponowane formy wspierania rodziny mogą być realizowane w ramach dotychczasowego systemu pomocy społecznej.

JOANNA PRONIEWICZ

Festiwal Promocji Miast i Regionów

Czas na podsumowanie

Tegoroczna IV edycja Festiwalu Promocji Miast i Regionów, która odbyła się w Warszawie w dniach 21–22 kwietnia 2010 r., była podsumowaniem ostatnich czterech lat pracy samorządów w budowaniu i promowaniu marek miejsc. A osiągnięcia w tej dziedzinie są imponujące. Od pierwszej edycji tej imprezy w 2007 roku – zdaniem organizatorów – w marketingu terytorialnym w Polsce nastąpił wielki postęp.

Organizatorem i pomysłodawcą Festiwalu jest Grupa Ströer, a patronat honorowy nad imprezą objął Związek Miast Polskich oraz Polska Organizacja Turystyczna.

Podczas Festiwalu wiele miejsca poświęcono prezentacjom polskich miast i regionów, jednak nie zabrakło czasu na przekazanie doświadczeń zagranicznych oraz eksperckiej wiedzy dotyczącej tworzenia i realizacji strategii promocyjnych zmierzających do budowania rozpoznawalnego wizerunku miast i regionów. **Janusz Malinowski**, prezes Zarządu Grupy Ströer, w inauguracyjnym wystąpieniu zachęcał samorządy do podejmowania większego ryzyka i większej odwagi w działaniach promocyjnych: – *Powinniśmy wyprzedzać życzenia mieszkańców i korzystać z nowych trendów. Nie można okopywać się w swoich biurach.*

Marketingowe wsparcie

O tym, że warto docierać do konsumenta, korzystając równocześnie z *outdooru* i Internetu, przekonywał **Jarosław Pawlak** z Gemius SA. Reklamy zewnętrzne są najrzadziej postrzegane przez konsumentów jako głupie, a najczęściej jako posiadające walory artystyczne. Trzeba pamiętać, że konsument we współczesnym świecie ma świadomość swojej władzy, unika nachalnych reklam i coraz więcej przebywa poza domem. O popularności Internetu świadczy fakt, że portal Facebook zdobył w ciągu 3 lat 50 mln użytkowników (telewizja potrzebowała do tego 25 lat). Ekspert zachęcał do pozycjonowania stron w Internecie (to żywa reklama!), stosowania wirusowego marketingu, uczestnictwa w portalach spo-

łecznościowych (Twister, YouTube) oraz moderowanych grupach dyskusyjnych.

Profesjonalny *event marketing* powinien opierać się na 10 zasadach, radziła **Anna Proszowska-Sala** z Citybell Consulting. Musi stanowić element kompleksowej strategii marki miasta, wynikać z USP miejsca, być zaplanowany i zorganizowany dla określonej grupy odbiorców, wsparty nie tylko dobrym pomysłem, ale i staranną realizacją, zaplanowany na dłużej, badany i oceniany pod względem efektywności i przydatności, posiadać kompleksową formułę, być realizowany we współpracy z partnerami, mieć oprawę promocyjną, zaciekawiać i zwracać uwagę.

Social media nadają się świetnie do promocji wydarzeń w miastach i regionach. Jak zacząć taką promocję? **Krzysztof Cieslak** z Citybell Consulting poleca takie kroki: zastanowić się, z kim i o czym rozmawiać, zbudować własny serwis, stworzyć profile imprezy na wybranych platformach społecznościowych, zaprosić znajomych oraz potencjalnych uczestników, wypromować profil w ramach serwisu, komunikować się często i regularnie, włączać się w dyskusję, przeprowadzać quizy, konkursy, udostępniać multimedia, zamieszczać linki oraz angażować blogerów.

Właśnie do pisania blogów zachęcał polityków lokalnych prezydent Poznania, **Ryszard Grobelny**: – *To sprawdzone narzędzie komunikacji nie tylko w kampanii wyborczej.* Warto pamiętać, że dobry blog musi dotyczyć aktualnych kwestii, zawierać newsy, być interaktywny, prowadzony regularnie, a piszący musi być sobą i posługiwać się swoim językiem.

Łukasz Goździor, dyrektor Biura Promocji z Poznania, mówił natomiast

o koordynacji promocji marki na przykładzie Poznania: – *Najważniejsza jest świadomość, konsekwencja i determinacja.* Niezbędnym elementem jest Strategia Promocji Marki Miasta, której brak może powodować niejasności w określaniu celów, grup docelowych, niezrozumiałość komunikatów, nieodpowiednio dopasowane narzędzia. Każda marka potrzebuje Brand Managera, którym powinno być Biuro Promocji, ale bardzo użyteczny jest też System Koordynacji Promocji, bowiem na promocję miasta wpływa wiele innych podmiotów. W Poznaniu do promocji marki miasta wykorzystano środki z innych wydziałów UM, które realizują swoje przedsięwzięcia.

Zagraniczne doświadczenia

Ogromny sukces w promocji turystyki Barcelona zawdzięcza strategii promocji, którą realizuje powołana rok po igrzyskach olimpijskich organizacja turystyczna działająca w formule PPP – Turisme de Barcelona. Jej dyrektor zarządzający – **Pere Duran** podkreślał, że ma ona wielkie znaczenie dla tworzenia infrastruktury i zarządzania turystyką. Organizacja ta składa się z Zarządu, na czele którego stoi prezydent miasta, oraz Komitetu Wykonawczego, w którym główną rolę odgrywa sektor prywatny (Izba Handlowa). Budżet tej organizacji wzrósł od 1994 roku z 4,1 do 34,7 mln euro (dotacja z samorządu wynosi stale 2,2 mln euro). Wzrost został wygenerowany ze sprzedaży produktów (np. wycieczek autobusem turystycznym) i usług. W 2009 roku w mieście przebywało 6,5 mln turystów, z czego połowę stanowili turyści wakacyjni, a ponad 40% – biznesowi.

Hans Dominicus, dyrektor ds. marketingu i rozwoju zaprezentował działania, jakie podjęto w Amsterdamie, aby zmienić wizerunek liberalnego miasta, w którym króluje tylko „sex, drugs and rock&roll”. Postawiono na turystykę kulturalną. Jednym z narzędzi było wprowadzenie tzw. lat tematycznych – np. w 2003 roku było to Van

Gogh, w 2005 – miasto na wodzie, w 2008 – ukryte skarby, w 2009 – miasto artystyczne. Każdego roku odbywa się w mieście jakieś jedno ważne wydarzenie, a także szereg mniejszych podporządkowanych danemu tematowi, wytwarzane są nowe trasy turystyczne i powstają przewodniki.

Kulturalne narzędzia

Jak kulturalne strategie przyczyniają się do tworzenia wizerunku miast, pokazano na przykładzie Gdańska i Torunia, które ubiegają się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w 2016 roku. Koncepcja programu promocji Gdańska koncentruje się na wymiarze europejskim (Wolność kultury) i lokalnym (Kultura wolności). Pozwala z jednej strony nie niszczyć tego, co było do tej pory (droga do wolności, kolebka Solidarności, gdańska Starówka), ale umożliwia pójście dalej. Działania skierowane do mieszkańców to m.in. kampania pod nazwą „Jestem z Gdańska”, aktywizująca mieszkańców (billboardy, akcja „zostań ambasadorem”, tablice rejestracyjne, konkursy). Dyskusja wokół ESK była motorem do wspólnego działania twórców kultury i przyczyniła się do zmiany świadomości, a także odkrycia twórczego potencjału nowych miejsc.

Toruń jako pierwszy wystartował do boju o ESK. W mieście przebudowano Teatr Lalkowy Baj Pomorski, oddano do użytku Centrum Sztuki Współczesnej; w planach na lata 2009–2012 jest Centrum Nowoczesności, hala kongresowo-koncertowa, Międzynarodowe Centrum Spotkań Młodzi. Można powiedzieć, że miasto to potęga kultury, a jednak po początkowym entuzjazmie pojawiło się zwątpienie i zaistniała potrzeba „przekonania przekonanych”. Dlatego przygotowano akcję „Popieram Toruń” (m.in. billboardy), która zaowocowała pozyskaniem kilkudziesięciu tysięcy odbiorców i ukazaniem się kilkudziesięciu publikacji w prasie.

Krzysztof Markiel, dyrektor Departamentu Kultury UM Województwa Małopolskiego zaapelował o niewykorzystywanie kultury do promocji w sposób banalny i trywialny. Warto potraktować kulturę jako wartość samą w sobie, która wiąże się z wrażliwością, inspiracją i kreacją. Przykładem właściwego podejścia do kultury mogą

być np. Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego (lokalni przewodnicy, idea *carpoolingu* – wspólne wyprawy do udostępnionych obiektów), Etnodziejny Festiwal w Krakowie (powrót do folkloru, połączenie tradycji i nowoczesności) czy Kroniki Sejneńskie (aktywi-

Radom buduje swoją markę i nowy wizerunek wspólnie z mieszkańcami i firmami (nagranie z Szafy). Dzięki tej współpracy zapełnia się do tej pory pusta karta skojarzeń związanych z miastem – Radom chce się promować jako centrum techniki precyzyjnej opartej

Marka Polski posiada wysoką jakość, ale małą wartość, dlatego konieczna jest dobra i skuteczna promocja całego kraju. Miasta i regiony powinny budować swoje strategie promocji, a liderzy muszą nabyć wiedzę na temat marketingu marki – takie wnioski padały podczas tegorocznego Panelu Prezydentów i Marszałków.

Fot. J. Proniewicz

zacja mieszkańców, budowanie tożsamości lokalnej).

Krajowe marki

„Świętokrzyskie czaruje – poleć na weekend” to hasło kampanii promocyjnej województwa świętokrzyskiego (tegoroczny laureat Grand Prix). Jest ona elementem wdrażania Strategii Rozwoju Turystyki na lata 2006–2014. Bohaterem kampanii jest świętokrzyska czarownica. Kampania obejmuje wizyty studyjne dla dziennikarzy, imprezy promocyjne („Świętojanki”), promocje w mediach (spoty TV), kampanie wirusowe, eventy promocyjne w Warszawie, konkursy, wydawnictwa (foldery, komiksy), reklamy zewnętrzne, gadzety, centra i punkty informacji turystycznej.

Województwo lubelskie w swojej strategii promocji „Wyłącz napięcie – włącz zasilanie” kładzie nacisk na ekologię, turystykę i... energetykę. Główne inicjatywy lubelskiego Ekopolis to budowa osiedli ekologicznych, oferta ekoturystyczna regionu, sieć informacyjna dla turystów i inwestorów, wsie tematyczne, oznakowanie atrakcji przyrodniczych czy klasty. Do celów identyfikacji promocyjnej zaprojektowano nawet specjalną czcionkę lubelską.

na przedsiębiorczości ludzi, w którym panuje zdrowe podejście do pracy.

Gdynia wiele uwagi w swoich działaniach promocyjnych poświęca zaangażowaniu mieszkańców. I osiąga w tej dziedzinie sukcesy – jako jedyne polskie miasto znalazła się na planszy gry Monopoli, w 2009 roku miasto otrzymało Europejską Nagrodę Sektora Publicznego w kategorii zaangażowanie obywateli i aż 97% mieszkańców uważa, że ich miasto to najlepsze miejsce do życia w Polsce.

Kryzys wizerunkowy, jaki dotknął Białostok w związku z podejrzanym o plagiat logo ze słoneczkiem, wzmocnił miasto, które z powodzeniem wdraża obecnie kampanię „Wschodzący Białostok – East Side Story”. Nowy system identyfikacji został zaakceptowany przez mieszkańców – nowe logo nawiązuje do wcześniejszego, ale jest inne. Na działania promocyjne składa się kampania zewnętrzna (spot TV – „Anioły wstają na wschodzie...”) oraz wydarzenia, takie jak światowy kongres esperanto, imprezy hip-hopowe („Over the top”), bluesowe czy teatralne (cykl spektakli „Metropolish”).

JOANNA PRONIEWICZ

Konkurs Złote Formaty

Nagrody rozdane

Poznań, Ruda Śląska, Stary Sącz, Kujawsko-Pomorskie i Świętokrzyskie to tegoroczni zwycięzcy konkursu Złote Formaty. Nagrody i statuetki za najlepsze projekty promocyjne miast i regionów wręczono 22 kwietnia br. w Warszawie podczas gali zamykającej IV edycję Festiwalu Promocji Miast i Regionów.

Każde ze zwycięskich miast i regionów zostało uhonorowane aż dwiema kampaniami reklamowymi do zrealizowania na nośnikach Grupy Ströer: ogólnopolską kampanią *outdoorową* o wartości 100 tys. zł oraz kampanią na nowoczesnych nośnikach Infoscreen w warszawskim metrze o wartości 30 lub 20 tys. zł. Nagrodę w wysokości 10 tys. zł, którą ufundował Związek Miast Polskich, otrzymał Sieradz za „Sieradz Open Hair Festival”.

Konkurs Złote Formaty już po raz czwarty wyłonił najlepsze projekty służące promocji miast i regionów. Do I etapu konkursu miasta i regiony zgłosiły 173 projekty promocyjne. Spośród nich do finału jury zakwalifikowało 28 najlep-

szych. W finale znalazły się projekty przesłane przez 10 miast, 7 województw oraz jeden zgłoszony przez warszawską dzielnicę Bielany.

Najbardziej prestiżowa nagroda, Grand Prix Festiwalu, przyznawana za działalność promocyjną w ciągu ostatnich 3 lat, trafiła w ręce przedstawicieli województwa świętokrzyskiego. Za najlepsze wydawnictwo promocyjne jury uznało publikację „Chleb Nasz Powszedni, czyli kuchnia Lachów Sądeckich” wydaną przez Urząd Miasta i Gminy Stary Sącz. Poznań, dzięki kampanii „Wielkie Marki”, okazał się bezkonkurencyjny w kategorii Kampania Outdoorowa. Projekt z Rudy Śląskiej – Ogólnopolski Festiwal Wspomnień, zwyciężył w kategorii Kampania *on-line*. W ka-

Poznań i Ruda Śląska okazały się rekordzistami wśród 28 nominowanych do Złotych Formatów. Poznań w finale miał aż 4 projekty, a Ruda Śląska – 3.

Fot. J. Proniewicz

tegorii Event jury doceniło Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego za „StarForce 2009 – 30-lecie Gwiezdnych Wojen w Polsce”.

Jak co roku jury nie miało łatwego wyboru. Spośród wszystkich 28 projektów, które zakwalifikowano do ścisłego finału, jury trudno było wybrać te najlepsze. Dlatego też przyznano w tym roku wiele wyróżnień.

(JP)

Laureaci Konkursu Złote Formaty

KATEGORIA: KAMPANIA OUTDOOROWA

- I miejsce** – Miasto Poznań – Kampania „Wielkie Marki”
II miejsce – Urząd Miasta Ruda Śląska – Kampania „Szczęśliwi ludzie mieszkają w Rudzie”
III miejsce – Urząd Miasta Lublin – Kampania „Renesans inspiracji”

KATEGORIA: EVENT

- I miejsce** – Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego – „StarForce 2009 – 30-lecie Gwiezdnych Wojen w Polsce”
II miejsce – Urząd Miejski w Radomiu – „Szafa”
III miejsce – Urząd Miasta Sieradza – „Sieradz Open Hair Festival”

KATEGORIA: WYDAWNICTWO PROMOCYJNE

- I miejsce** – Urząd Miasta i Gminy Stary Sącz – „Chleb Nasz Powszedni czyli kuchnia Lachów Sądeckich”
II miejsce – Urząd Miasta Łodzi – „MC Łódź – subiektywny przewodnik po Łodzi”
III miejsce *ex aequo* – Urząd Marszałkowski w Łodzi – Album „Kocham Łódzkie”
 – Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego – Katalog Turystyki Przyjazdowej „Pomorskie Dobry Kurs”

KATEGORIA: KAMPANIA ON-LINE

- I miejsce** – Urząd Miasta Ruda Śląska – Ogólnopolski Festiwal Wspomnień
II miejsce – Urząd Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy – Misja Bielany www.misjabielany.pl
III miejsce – Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego – Konkurs. Zaproś znajomych na Pomorze www.poznaj3miasto.pl

KATEGORIA: DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA GRAND PRIX

- I miejsce** – Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego – Kampania promocyjna Województwa Świętokrzyskiego

- II miejsce** – Miasto Poznań – Strategia Marki Poznań
III miejsce – Urząd Miasta Ruda Śląska – Promocja Miasta Ruda Śląska

NAGRODA SPECJALNA ZWIĄZKU MIAST POLSKICH

- **Urząd Miasta Sieradz – „Sieradz Open Hair Festival”**
 ■ Wyróżnienie specjalne: Urząd Miasta Zabrze – Międzynarodowe Targi Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej

NAGRODA SPECJALNA POLSKIEJ ORGANIZACJI TURYSTYCZNEJ

- Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

NAGRODY SPECJALNE MAGAZYNU ELLE

- Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego – I miejsce Grand Prix
 ■ Miasto Poznań
 ■ Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego
 ■ Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
 ■ Urząd Miasta i Gminy Stary Sącz
 ■ Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego
 ■ Urząd Miasta Sieradza
 ■ Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
 ■ Urząd Miasta w Sanoku
 ■ Urząd Miejski w Bielsku-Białej
 ■ Urząd Miasta Jelenia Góra
 ■ Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego

NAGRODA SPECJALNA PORTALU PROTO.PL

- Kampania on-line – Urząd Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy
 ■ Ogólne wyróżnienie – Miasto Poznań

NAGRODA SPECJALNA MAGAZYNU BRIEF FOR POLAND

- Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Więcej: <http://www.outdoordlamiast.pl/festiwal/laureaci.asp>

Wyjazdy do Norwegii ⁽¹⁾

Kulturalne inspiracje

Podczas wyjazdów do Norwegii w październiku 2009 r. laureaci konkursu „Samorządowy Lider Zarządzania 2009 – usługi społeczne” w dziedzinie kultury – przedstawiciele powiatu elbląskiego, Olsztyna, Psarów, Puńska, Szczecinka i Płońska zapoznali się z szeregiem ciekawych rozwiązań, które można zastosować także w naszym kraju.

Norwegia to kraj, gdzie rozwój kultury wśród dzieci i młodzieży jest traktowany priorytetowo. Kultura norweska opiera się głównie na nowoczesnej sztuce – tańcu, muzyce, sztuce teatralnej i filmowej. Na wzór norweskiego programu rządowego „Plecak pełen kultury”, który został zaprezentowany podczas wizyty w Centrum Kultury HUSET w gminie Askoy, „Plecak pełen kultury dla powiatu elbląskiego” chce wprowadzić Starostwo Powiatowe w **Elblągu**. Program norweski jest przeznaczony dla młodych ludzi do lat 17. Każda gmina otrzymuje wsparcie finansowe i zobowiązuje się do opracowania oferty dodatkowych zajęć kulturalnych. Ofertę taką z podziałem na grupy wiekowe i tematy przygotowują domy kultury. Jest ona następnie przekazywana do wszystkich placówek oświatowych na terenie gminy. Zajęcia prowadzone przez profesjonalnych pracowników domów kultury oraz miejscowych artystów stanowią uzupełnienie programu edukacyjnego szkół. Szkoły są zobligowane do korzystania z tej oferty i kierowania uczniów na te zajęcia. W powiecie elbląskim obok propozycji zajęć dla uczniów dotyczących kultury *sensu stricto* mają zostać wprowadzone zajęcia warsztatowe obejmujące ginące zawody – tkactwo, hafciarstwo, wikliniarstwo, garncarstwo i kowalstwo. Oferta opracowana z udziałem dyrektorów domów kultury, artystów, rzemieślników obejmie rzeźbiarstwo, malarstwo, techniki graficzne, zajęcia taneczne, kulinarne i teatralne. Szacuje się, że roczny koszt tego przedsięwzięcia wyniesie ok. 200–250 tys. zł. Przewiduje się pozyskanie zewnętrznego fi-

nansowania, m.in. z POKL, MKiDN czy funduszy szwajcarskich.

Plany dotyczące „Plecaka kultury” ma również Miejska Biblioteka Publiczna w **Olsztynie**. Oprócz tego chce wprowadzić program kulturalny „Laska kulturalna”, który aktywizuje seniorów poprzez organizowanie grupowego uczestnictwa w imprezach kulturalnych oraz warsztatów (komputery, język angielski). Działalność Biblioteki i Domu Kultury w Stavanger była też inspiracją do rozszerzenia oferty MBP skierowanej do matek na urloпах macierzyńskich. Planuje się wprowadzenie zajęć dla dzieci w wieku od 0 do 3 lat, projektu „Na dobry początek” czy Bajkowego Przedszkola. Centrum Nauki w Sandnes utwierdziło przedstawicieli Olsztyna, że rozszerzenie oferty bibliotek o ośrodek edukacyjny zapewniający interaktywne zajęcia z różnych dziedzin wiedzy to właściwy kierunek. Najnowszym projektem MBP jest projekt „Dotykami w przyszłość”, który, wykorzystując nowoczesne narzędzia i technologie, pozwoli upowszechnić wiedzę o regionie i mieście.

Ciekawym rozwiązaniem w Norwegii są szkoły kultury, które były inspiracją do powstania projektu w **Psarach** pod nazwą „Przez świat kultury”. Celem jego jest wyrównanie szans młodych gimnazjalistów w poznawaniu różnych instytucji kultury (teatry, wernisaże, koncerty, zajęcia z twórcami, spotkania z aktorami).

Młodzieżowe Centrum Kultury METROPOLIS w Stavanger, które zobaczyli uczestnicy wizyty studialnej w Norwegii, bardzo spodobało się reprezentantom gminy **Puńsk**.

W budynku zaadaptowanym po komendzie policji młodzi ludzie mają dostęp do różnorodnych urządzeń (m.in. komputery, studio nagrań, sprzęt grający, sala lustrzana do ćwiczeń tańca), z którego mogą korzystać, kiedy chcą i ile chcą. Wystrój wnętrz został dostosowany do oczekiwań młodzieży – czarne ściany z graffiti, miękkie kanapy i mroczny klimat. Centrum jest otwarte od 14 do 22. Dana grupa rezerwuje sobie salę na określony dzień i godzinę. Natomiast pieniądze z biletów wstępu na koncerty wędrują wprost do występujących. W Puńsku powstał pomysł przeznaczania pomieszczeń tutejszego Domu Kultury Litewskiej na podobne jak w Stavanger miejsce. Do zaadaptowania sal zostanie zaangażowana młodzież, która robi to zgodnie z własnym gustem.

Szczecinek z kolei zainteresował się działaniami dotyczącymi aktywizacji społeczno-kulturalnej osób w wieku emerytalnym. Cechą szczególną rozwiązania norweskiego jest ścisła współpraca samorządu ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi. Propozycja Szczecinka polega na opracowaniu trzyletniego planu działań kulturalno-społecznych, ukierunkowanych na aktywizację osób starszych i realizowanych wspólnie przez SAPIK, MOPS, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Basen „Aqua-Tur” oraz Fundację NOA, Uniwersytet Trzeciego Wieku, PCK, koło PTTK „Wiarusy”, Związek Emerytów i Rencistów.

Dla przedstawicieli **Płońska** ciekawym i możliwym do zastosowania u siebie pomysłem był projekt pod nazwą „Całe miasto czyta” realizowany przez bibliotekę w Stavanger. Projekt ten polega na wyborze tematu przewodniego (w 2009 roku było to „ryzyko”) i książki („Fortuna” o kryzysie finansowym w Stavanger), poszukaniu partnerów i sponsorów (bank lokalny sfinansował druk książki), reklamie książki i projektu, nieodpłatnym rozprowadzeniu egzemplarza wśród mieszkańców i organizacji spotkań dyskusyjnych (podczas Festiwalu Literatury). W projekcie bierze zwykle udział 200–300 osób.

JOANNA PRONIEWICZ

Związek Miast Polskich we współpracy ze Związkiem Powiatów Polskich, Związkiem Gmin Wiejskich RP oraz Norweskim Związkiem Władz Lokalnych i Regionalnych od połowy 2007 roku realizuje 4-letni program doradczo-szkoleniowy „**Budowanie potencjału instytucjonalnego jednostek samorządu do lepszego dostarczenia usług publicznych**”, który jest współfinansowany przez rząd Norwegii ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Projekt obejmuje rozbudowę Systemu Analiz Samorządowych, uruchomienie Grup Wymiany Doświadczeń, organizowanie konkursów, prowadzenie szkoleń oraz wyjazdy studyjne i staże w samorządach norweskich.

Samorządowe Forum Kobiet

Równość ważniejsza od parytetu

Nadzieję i oczekiwanie na większy udział kobiet w samorządzie i – co za tym idzie – realny wpływ kobiet na życie publiczne w Polsce wyraziły uczestniczki Samorządowego Forum Kobiet. Do spotkania tego doszło w Poznaniu podczas Kongresu XX-lecia Samorządu Terytorialnego.

Panie uczestniczące w Forum zwróciły uwagę na zbyt małą reprezentację kobiet we władzach uchwałodawczych i wykonawczych samorządu terytorialnego. Tylko zaledwie 9% polskich wójtów, burmistrzów i prezydentów to kobiety. Na dwa i pół tysiąca gmin to mniej niż 200 osób. W radach gmin, a także w radach miast na prawach powiatu kobiety stanowią zaledwie 21%. Nie ma ani jednej pani marszałek, a w zarządach województw zasiada ich tylko 8.

– Są jeszcze w Polsce takie gminy, w których radach nie ma ani jednej kobiety – mówiła podczas Forum **Jolanta Piotrowska**, burmistrz Giżycka. – Wciąż pokutują stereotypy, że kobiety dobrze sprzątają, gotują, są świetnymi gospodyniami domowymi, ale nie burmistrzami czy prezydentami.

Tymczasem, jak przekonywały uczestniczki poznańskiego spotkania, kobiety angażują się i potrafią pracować nie gorzej od mężczyzn, jeśli tylko w ich środowisku nie działają stereotypy i jeśli mają z kim zostawić dzieci. Dobrze pokazały to przykłady zaprezentowane w Poznaniu przez panie wójt i panie burmistrz – kobiety, które co roku budują kilome-

try dróg i chodników, oczyszczalnie ścieków, wysypiska odpadów, stadiony i szkoły. Dodatkowo podejmują ciekawe inicjatywy z myślą o mieszkankach. W Pilawie np. od lat podej-

bom skutecznego powrotu do zawodu oraz pomoc w nabyciu nowych umiejętności i kwalifikacji zawodowych. Burmistrz Pilawy, **Albina Łubian** cieszy fakt, że większość uczestniczek projektu znalazła już zatrudnienie. Burmistrz Obornik, **Anna Rydzewska** z kolei dumna jest ze swojego miasta, bo udało jej się podnieść je z zapaści finansowej. Pod rządami pani burmistrz w Obornikach powstało wiele inwestycji infrastrukturalnych.

Prawie sto pań pracujących w gminach, powiatach i województwach wzięło udział 9 marca br. w Samorządowym Forum Kobiet. Fot. E. Parchimowicz

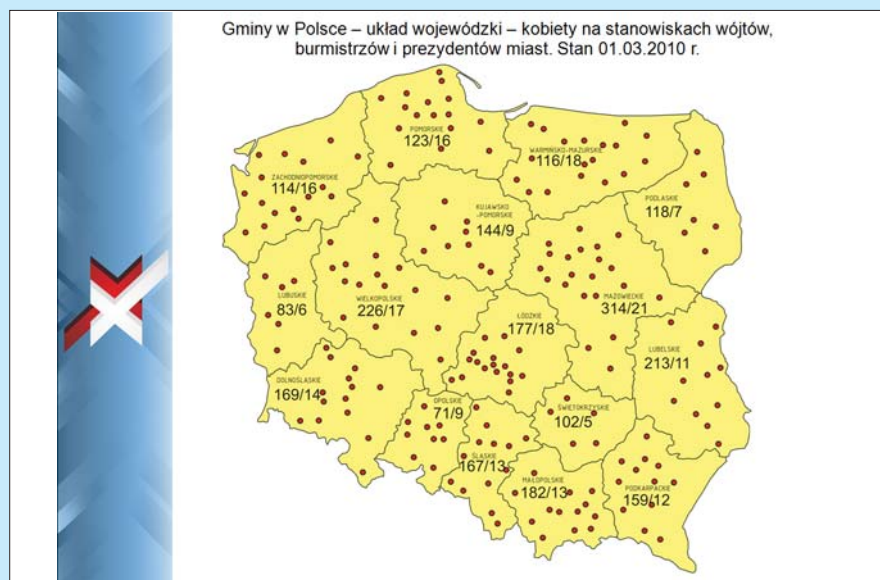
muje się działania, które mają na celu niesienie pomocy kobietom, głównie długotrwale bezrobotnym, pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Chodzi o zapewnienie tym oso-

– Uważam, że to zadanie jak najbardziej dla kobiet – mówi Anna Rydzewska. – Za milion złotych przeprowadziliśmy adaptację i remont budynku, w którym powstało nowe przedszkole dla 125 dzieci. Ich mamy dzięki temu będą teraz mogły pójść do pracy.

Podczas poznańskiego spotkania rozmawiano także o kwestii parytetu dla kobiet na listach wyborczych. Burmistrz Nysy, **Jolanta Barska** przedstawiła założenia Europejskiej Karty Równości Kobiet i Mężczyzn jako alternatywę wobec parytetu. Ciekawe i smutne jest, że dotychczas tylko jeden polski samorząd podpisał Kartę – była to właśnie Nysa.

Europejska Karta Równości Kobiet i Mężczyzn postuluje podjęcie odpowiednich działań na szczeblu lokalnym i regionalnym, które pomogą zniwelować nierówność prawa wobec płci w kwestiach społecznych, politycznych, gospodarczych i kulturowych. Różnice w sposobie postrzegania kobiet i mężczyzn wynikają ze stereotypów funkcjonujących w rodzinie, edukacji, kulturze, mediach czy miejscu pracy.

– Równość to nie jest feminizm – powiedziała burmistrz Nysy podczas Samorządo-

Plansza z prezentacji Iwony Szkopińskiej, burmistrz Wieruszowa, pokazanej podczas Samorządowego Forum Kobiet.

Panowie prowadzący obrady Kongresu XX-lecia Samorządu Terytorialnego pod koniec drugiego dnia poznańskiego spotkania zaprosili do stołu prezydialnego prezes Samorządowego Forum Kobiet, burmistrz Giżycka, Jolantę Piotrowską. Fot. E. Parchimowicz

wego Forum Kobiet. – Należy umożliwić kobietom i mężczyznom korzystanie z budżetu samorządu w tej samej mierze. Jeśli więc budują boisko sportowe dla mężczyzn, to zastanawiam się, co w tej samej kwocie można zorganizować dla kobiet.

W myśl Europejskiej Karty Równości należy zmierzać do równości kobiet i mężczyzn w każdej dziedzinie życia. Dość problematyczna pod tym względem, zapewne nie tylko w Nysie, jest kwestia bezrobocia. Do prac użytecznych społecznie koniecznością jest stwarzanie stanowisk przeznaczonych głównie dla mężczyzn. Tymczasem większe bezrobocie odnotowuje się wśród kobiet.

Burmistrz Nysy przekonywała podczas kongresu do walki o równość, nie o parytet. Po stworzeniu ustawy bowiem mężczyźni mogą wytykać kobietom, że funkcje publiczne pełnią wyłącznie dzięki parytetowi. Podobnego zdania jest burmistrz Wieruszowa, **Iwona Szkopińska**, pełniąca od niedawna funkcję wiceprezesa Związku Miast Polskich. Uważa ona, że siłą ustawy niewiele się wskóra.

Uczestniczki Forum przyjęły Stanowisko w sprawie udziału kobiet w wyborach samorządowych. Zwróciły się do kobiet we wsiach, miasteczkach i miastach, aby te zaoferowały swoim społecznościom swoje doświadczenie i wiedzę i aby wystartowały w wyborach samorządowych.

– *My, kobiety, stanowimy przecież 50% społeczeństwa, dlatego powinniśmy współdecydować o rozwoju naszych lokalnych środowisk* – czytamy w Stanowisku.

Zaapelowały ponadto do komitetów wyborczych oraz do partii politycznych o szansę dla kobiet na listach wyborczych. Zobowiązały się też do wspierania radą i wiedzą kandydatek, które wystartują pierwszy raz.

EWA PARCHIMOWICZ

O jakości administracji

Nowoczesność w zarządzaniu

Jakości administracji poświęcony był jeden z paneli podczas Kongresu XX-lecia Samorządu Terytorialnego.

Podczas panelu dyskutowano o tym, w jaki sposób – wykorzystując nowoczesne rozwiązania – można usprawnić działanie administracji samorządowej, ale w całej administracji publicznej w Polsce.

Uczestnicy panelu przyjęli kilka wniosków zmierzających do przyjęcia rozwiązań usprawniających działanie w tej dziedzinie. Głównym projektem przyjętym do wspólnej realizacji przez MSWiA i stronę samorządową Komisji Wspólnej jest wypracowanie koncepcji linii wzajemnej współpracy. Chodzi o to, by projekty, które powstają, nie powtarzały się, by uniknąć marnowania środków publicznych, ale też, by działania obu stron uzupełniały się.

– *Formuła i ramy technologiczne tej współpracy powinny zostać wkrótce uzgodnione, a linia współpracy trafi wkrótce pod obrady plenarne Komisji Wspólnej* – mówi **Jan Maciej Czajkowski**, współprzewodniczący zespołu ds. społeczeństwa informacyjnego KWRZiST.

Podczas panelu dyskutowano także o prawnych uwarunkowaniach działań administracji. Dziś istnieje niespójność między tym, co moż-

na robić wykorzystując nowoczesne rozwiązania i technologie teleinformatyczne, a tym, na co pozwala prawo. Stąd powstał wniosek, aby umożliwić wykorzystanie nowości teleinformatycznych w zarządzaniu administracją.

Kolejny wniosek uczestników panelu dotyczył dokończenia prac nad ustawą o wspieraniu rozwoju usług i sieci szerokopasmowych w telekomunikacji bez jej dalszego psucia. W obecnym stanie prawnym wielu przedsięwzięć i działań nie da się uruchomić. Samorządy polskie tymczasem faktycznie chcą rozbudowy sieci szerokopasmowych w Polsce.

Przedstawiciele administracji samorządowej zajęli się także tematem edukacji i szkoleń.

– *Bez odpowiednich kwalifikacji urzędników w administracji publicznej, i to urzędników wszystkich szczebli, administracja ta nie będzie w stanie wykorzystywać dostępnych obecnie rozwiązań teleinformatycznych, a więc nie będzie działała najlepiej. Same samorządy – szczególnie mniejsze jednostki – będą miały spory problemy z wyedukowaniem urzędników* – mówi J. M. Czajkowski.

(EPE)

Infrastruktura i ochrona środowiska

Najważniejsze odpady

Dwa tematy zdominowały obrady panelu poświęconego ochronie środowiska i infrastrukturze podczas marcowego Kongresu XX-lecia Samorządu Terytorialnego.

Pierwsze z tych zagadnień dotyczyło obszarów Natura 2000 i wynikających z tego konsekwencji dla samorządów. Uczestnicy spotkania wymieniali liczne przykłady ograniczeń i utrudnień, jakie wynikają z faktu włączenia terenu danej jednostki samorządu terytorialnego do takiego obszaru. Są gminy, które 93% swojego obszaru mają objęte projektami Natura 2000. Przy budowie chodników wymaga się od nich na przykład inwentaryzacji lotów nietoperzy.

Drugi temat związany był z niepokojem o osiągnięcie i wykonanie zobowiązań co do standardów w dziedzinie gospodarki odpadami.

– *Wszyscy niepokoiimy się zagrożeniem karami, najbardziej samorządy lokalne* – mówił podsumowując panel marszałek województwa

wielkopolskiego, **Marek Woźniak**. Podczas spotkania przytaczano Stanowisko strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w sprawie projektu założeń zmian w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Podkreślano, że dla skuteczności działań gminy muszą posiadać określone instrumenty, przede wszystkim własność odpadów, możliwość nakładania opłaty za odbiór śmieci. Wtedy będzie to zgodne z zasadą odpowiedzialności gmin i będzie możliwa realna kontrola podmiotów działających na rynku.

– *Zadań jest wiele, jesteśmy w dość krytycznym punkcie. Zasadniczy postulat, by stanowisko strony samorządowej znalazło się jak najszybciej w parlamencie i znalazło swoje miejsce w legislacji* – mówił M. Woźniak. **(EPE)**

Z życia miast

INOWROCŁAW Ogólnopolskie Forum Ratownictwa

20 i 21 kwietnia br. w Inowrocławiu odbyło się XV Ogólnopolskie Forum Ratownictwa. Wzięli w nim udział znakomici specjaliści z całej Polski reprezentujący różne środowiska z zakresu ratownictwa medycznego.

Spotkania poświęcone tematyce ratownictwa medycznego niezmiernie

nego, a także o współdziałaniu różnych służb, w gronie funkcjonariuszy straży pożarnej, policji, przedstawicieli środowiska medycznego i naukowego.

- 15 lat temu, w 1995 roku z inicjatywy władz samorządowych i dyrekcji inowrocławskiego szpitala, na mocy uchwały Rady Miejskiej, stworzono jeden z pierwszych w Polsce Zintegrowanych Systemów Ratownictwa, którego celem było optymalne wykorzystanie personelu ratowniczego, dostępnych środków technicznych, logistycznych oraz w efekcie podniesienie jakości świadczenia pomocy w nagłych i nadzwyczajnych sytuacjach - przypomniał

uczestniczący w Forum. Spotkania posłużyły kilka lat temu do wypracowania stanowisk i opinii w zakresie rozwiązań prawnych, wprowadzonych później w życie w 2001 roku w ustawie o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

Zespół ratownictwa medycznego dociera do miejsca nagłego zdarzenia obecnie w ciągu od 3 do 7 minut. 15 lat temu - w ciągu 3 godzin. Wtedy umieralność okołożawałowa wynosiła 60% (tj. na 100 pacjentów, umierało 60 osób) Dziś jest poniżej 8.

Zakres zagadnienia ratownictwa medycznego w ciągu ostatnich 15 lat uległ znacznemu poszerzeniu. Nie ogranicza się tylko do lekarza, ale obejmuje także inne dziedziny i innych fachowców, np. toksykologów, radiologów, mikrobiologów.

Podczas Forum odbył się praktyczny pokaz ratownictwa technicznego i medycznego, który zgromadził liczną widownię. Służby ratownicze: straż pożarna i pogotowie ratunkowe zaprezentowały akcję na zasadzie porównania - jak wyglądała ona 20 lat temu, a jak wygląda obecnie. Zainscenizowany został na tę okoliczność wypadek samochodowy. Podczas Forum mieszkańcy mogli obejrzeć także wystawę sprzętu ratowniczo-gaśniczego i ratownictwa medycznego.

(EPE

- na podstawie www.inowroclaw.pl)

Praktyczny pokaz ratownictwa.

Fot. Archiwum UM

nie od 15 lat organizowane były i są w Inowrocławiu. Podczas tych spotkań rozmawia się o poprawie bezpieczeństwa publicznego, w tym medycz-

podczas Forum prezydent Inowrocławia Ryszard Brejza.

Wymierne, pozytywne skutki rocznych spotkań widzą specjaliści,

WAŁBRZYCH Park Wielokulturowy Stara Kopalnia

35 mln zł unijnego dofinansowania otrzyma Wałbrzych na realizację projektu rewitalizacji Parku Wielokulturowego Stara Kopalnia. Pod koniec kwietnia br. minister kultury i dziedzictwa narodowego Bogdan Zdrojewski i prezydent Wałbrzycha Piotr Kruczkowski podpisali w tej sprawie umowę.

Park Wielokulturowy Stara Kopalnia to instytucja kultury utworzona uchwałą Rady Miejskiej Wałbrzycha

w 2008 roku. Obejmuje zespół architektoniczny i wyposażenie kopalni Julia. Celem powołania Parku jest upowszechnienie zabytków oraz działalność kulturalna, naukowo-badawcza oraz edukacyjna.

W części muzealnej Parku znajdują się multimedialne oraz interaktywne ekspozycje na temat eksploatacji węgla, budowy geologicznej Sudetów, rozwoju przemysłu w Wałbrzychu, losów ludzi związanych z górnictwem. Będą tu organizowane wystawy czasowe, spektakle, widowiska, imprezy plenerowe.

Na bazie istniejących wyrobisk powstanie podziemna trasa turystycz-

na. Będzie to możliwe dzięki połączeniu zabytkowej Lisiej Sztolni, kanałów i tuneli technologicznych oraz sztolni Julia. Projekt przewiduje uruchomienie na podziemnej trasie symulacji wrażeń towarzyszących eksploatacji węgla w czynnej kopalni. Cała trasa ma liczyć dwa i pół kilometra.

W części zrewitalizowanych obiektów kopalni powstanie Europejskie Centrum Ceramiki Unikatowej z pracownią, powierzchnią wystawienniczą, zapleczem technicznym oraz salami konferencyjno-audytoryjnymi. Znajdzie się tu także powierzchnia

Z Komisji Wspólnej...

Psucie opieki nad dziećmi

Zdecydowanie negatywnie strona samorządowa zaopiniowała propozycję rozwiązań zawartych w projekcie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na kwietniowym posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Stanowisko to uzasadnił sekretarz strony samorządowej, Andrzej Porawski: *– Najpierw chciałbym się odnieść do argumentu, że skoro pozytywnie zaopiniowaliśmy założenia, to nie powinniśmy negatywnie opiniować projektu ustawy. Otóż jest to argumentacja chybiona, gdyż po pierwsze – z regulaminu pracy Rady Ministrów wynika, że przy założeniach robi się tylko analizę skutków, a dopiero przy projekcie aktu prawnego robi się pełnowymiarową ocenę skutków regulacji. Po drugie – założenia rzeczywiście zaakceptowaliśmy, bo kierunki zaproponowanych zmian były słuszne. Natomiast ten sam kierunek zmian można różnie zrealizować.*

Samorządowcy uznali, że ustawa w obecnym kształcie zdestabilizuje system i będzie działać na szkodę rodziny i dziecka. Sprzeciw budzi zwłaszcza przeniesienie między kategoriami JST (powiatami i gminami oraz województwami) zadań dotyczących prowadzenia rodzin zastępczych spokrewnionych oraz prowadzenia ośrodków adopcyjnych. Przy czym nie kwestionowali oni samych zadań z zakresu opieki nad dzieckiem, lecz rozwiązania instytucjonalne. Oburzenie wywołał pomysł, żeby powołać *de facto* nowy ro-

dzaj służby socjalnej, zupełnie odrębny od instytucji, które dzisiaj funkcjonują w samorządach. Chodzi o stanowisko asystenta rodziny, który niezależnie od pracowników socjalnych ma się zajmować w gminie wyłącznie pomocą i pracą z rodziną (ma mieć nie więcej niż 20 podopiecznych). I choć uzasadniony jest zarzut, że dzisiejsze służby pomocy społecznej to nie są pracownicy socjalni *sensu stricto*, tylko urzędnicy, to dzieje się tak dlatego, że muszą stosować się do niezwykle skomplikowanych przepisów i muszą urzędować – zamiast prowadzić pracę socjalną.

– Oczekiwaną zmianą byłoby poluzowanie niektórych zbytecznych przepisów dotyczących pomocy socjalnej i pozostawienie nam decyzji o tym, jak umiejscowimy w naszych służbach zadania z zakresu pieczy nad dzieckiem – dodał Porawski.

Kolejny raz nie udało się uzgodnić projektu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Choć odbyły się w tej sprawie dodatkowe spotkania w ramach Zespołu ds. Infrastruktury, samorządowcy nadal mają wątpliwości i uwagi. W związku z tym projekt ponownie wrócił do uzgodnień i miał być opiniowany w maju.

Zamierzenie, którego pierwszy etap będzie kosztował ogółem 52,6 mln zł, ma być zrealizowane w ciągu 2 lat. Podpisana umowa toruje Wałbrzychowi drogę do starań o kolejne środki unijne i kontynuację rewitalizacji Starej Kopalni. Minister kultury uważa projekt za koncepcję na skalę europejską bardzo wysokiej jakości. Koncepcja Parku Wielokulturowego zyskała też entuzjastyczne oceny w Brukseli. Prezydent Piotr Kruczkowski prezentował ją na seminarium poświęconym europejskim strategiom restrukturyzacji obszarów przemysłowych. Wzięło w nim udział

Duże emocje wzbudza nadal projekt nowelizacji ustawy o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”. Tu spór z rządem prowadzą marszałkowie województw, którzy domagają się po pierwsze: obliczenia skutków finansowych ustawy (a mogą one być ogromne) oraz oddłużenia spółek przewozowych. W innym wypadku jest bardzo prawdopodobne, że spółki te – w tym Przewozy Regionalne prowadzone przez samorząd wojewódzki – ogłoszą upadłość lub upadłość tę zgłoszą wierzyciele. Aby więc dać czas na przeprowadzenie restrukturyzacji czy porozumienie z wierzycielami, okres *vacatio legis* powinien być wydłużony do 12 miesięcy. Samorządowcy chcieli projekt zaopiniować negatywnie, ostatecznie ustalono, że odbędą się kolejne rozmowy samorządowców, przedstawicieli ministerstwa infrastruktury oraz zarządu PKP.

Komisja uzgodniła większość z ponad trzydziestu projektów znajdujących się w porządku obrad, m.in. ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji, projekt założeń do ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, projekt założeń do ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a także projekt nowego wzoru wniosku, który uprości ubieganie się o dane z bazy PESEL.

HH

dla biur organizacji pozarządowych, mniejszych instytucji kultury oraz pracowni edukacyjnych. Przewiduje się także wykorzystanie pomieszczeń muzeum na potrzeby Zespołu Pieśni i Tańca Wałbrzych oraz Teatru Dramatycznego w Wałbrzychu i kameralnych spektakli o charakterze awangardowym. I wreszcie powierzchnia zostanie udostępniona także na potrzeby handlu, gastronomii, usług typu fitness i hotelowych. Pozwoli to w znacznym stopniu sfinansować działalność miejskich instytucji kultury na terenie Parku Wielokulturowego Stara Kopalnia.

ponad stu ekspertów zajmujących się ożywieniem przestrzeni przemysłowej w Europie. Jego inicjatorem i organizatorem był Wałbrzych oraz przedstawiciele biura Dolnego Śląska w Brukseli, zaś strategicznymi partnerami władze niemieckiej Saksonii i zaprzyjaźnionego Freiberga. Stara Kopalnia była podczas tego spotkania absolutnym szlagierem. Rozwiązania zaproponowane przez Wałbrzych były stawiane za wzór i stały się przedmiotem ogromnego zainteresowania promocyjnego.

(EPE

– na podstawie www.um.walbrzych.pl)

Krajowy Punkt Kontaktowy Programu URBACT II

Miasta w działaniu

W styczniu br. 16 nowych projektów URBACT zostało zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący Programu. Dziś rozpoczynamy cykl prezentujący ich opisy.

CASH **SIĘĆ FAST TRACK** **Działania miast na rzecz zrównoważonego mieszkalnictwa**

CASH jest siecią dwunastu partnerów pod przewodnictwem miasta Echirrolles. Poszukuje nowych sposobów renowacji obiektów budownictwa społecznego w celu poprawy ich efektywności energetycznej. W fazie rozwojowej partnerzy wymieniają się diagnozami, doświadczeniami i dobrymi praktykami w tym zakresie podczas wizyt w każdym z miast partnerskich. Przy tej okazji CASH przygotowuje monografię, będącą częścią składową studium bazowego projektu oraz raportu o stadium tego procesu w Europie.

W fazie implementacji CASH wdroży proponowany model w mieście, które wyrazi takie zainteresowanie. Sieć w efekcie swojej pracy przygotowuje praktyczny przewodnik przeznaczony dla miast europejskich i profesjonalistów w zakresie budownictwa, jednocześnie promując wdrażanie polityk zrównoważonej renowacji budynków społecznych w Unii Europejskiej.

ESIMEC **Strategie ekonomiczne i innowacje w miastach średniej wielkości**

Miasta średniej wielkości odgrywają kluczową rolę w rozwoju gospodarki i konkurencyjności Europy. Jednakże najczęściej bardziej je dotyka recesja gospodarcza. Pozycjonowanie miast średniej wielkości w relacji z wielkimi obszarami metropolitalnymi i zapewnienie im zrównoważonego wzrostu gospodarczego pozostaje jednym z głównych wyzwań nadchodzących lat. ESIMEC gromadzi średnie miasta europejskie, które łączą podobne wyzwania i priorytety. Głównym celem ESIMEC jest wypracowanie innowacyjnych strategii gospodarczych, które

korzystają z zasobów i specyfiki takich miast. Zapewni im to lepsze przygotowanie do walki ze spadkiem rozwoju gospodarczego i zachęci do szybszej odnowy ekonomicznej, jak również pomoże wypracować długoterminowy wzrost gospodarczy.

EVUE **Pojazdy elektryczne w miejskiej Europie**

Projekt EVUE zajmuje się rozwojem zintegrowanych, zrównoważonych strategii i technik dynamicznego przywództwa dla miast, aby promować wykorzystywanie pojazdów elektrycznych. Inicjatywy miejskie zachęcające sektory publiczny i prywatny do używania pojazdów elektrycznych przyczynią się do osiągnięcia europejskich celów w zakresie czystości powietrza, sprawiając, że miasta staną się bardziej atrakcyjne i konkurencyjne. EVUE będzie wymieniać i rozpowszechniać rozwiązania dotyczące głównych barier, takich jak opór opinii publicznej, brak infrastruktury, gwałtowne zmiany technologiczne i przestarzałe modele ekonomiczne.

Wyzwania

Silnik spalinowy zmienił wszystkie aspekty życia miast. Od rozwoju przestrzeni miejskich, poprzez powstawanie nowych przedmieść ze względu na potencjał gospodarczy miast, po możliwość bardziej efektywnego przepływu ludzi i towarów, wywarł wpływ na wszystkie aspekty naszego życia. Jednakże koszty są wysokie: zanieczyszczenie powietrza i hałas wpływają na zdrowie i jakość życia mieszkańców, jak również przyczyniają się do szerszych kwestii, takich jak globalne ocieplenie.

Ostatnie odkrycia z mobilnością elektryczną oferują alternatywę, która odpowiada na te negatywne skutki, jednocześnie wciąż podtrzymując naszą zdolność do przemieszczania się

i będąc w stanie sprostać potrzebom dnia dzisiejszego.

InteGROW **SIĘĆ FAST TRACK**

Miasta-partnerzy sieci InteGROW od kilkunastu lat pracują w dziedzinie społecznej aktywizacji i zatrudnienia młodych ludzi. Aby ułatwić te procesy, sieć zidentyfikuje i opracuje efektywne i zrównoważone strategie i narzędzia odpowiadające praktycznym potrzebom miast europejskich i aglomeracji.

Partnerzy InteGROW mają podobną charakterystykę, która łączy ich w projekcie walki z wykluczeniem młodych ludzi z powodów: pochodzenia społecznego (np. populacje robotników), grupy etnicznej (np. imigranci, społeczność romska), niepowodzeń szkolnych, niskich kwalifikacji, recesji gospodarczej i/lub braku dostępu do pracy i możliwości samozatrudnienia.

Te okoliczności prowadzą do następujących skutków dla młodych ludzi: wysoki stopień bezrobocia, niski poziom produktywności aktywności, niski poziom wykształcenia, niepowodzenia w kluczowych zmianach w życiu (od szkoły do zatrudnienia; od beczynności do działania; zmiana kwalifikacji zawodowych, aby wrócić na rynek pracy; od zależności do niezależności osobistej itp.), segregacja.

Główne wyzwania, którymi chcą się zająć partnerzy projektu, to:

- opracowanie zintegrowanych strategii aktywizacji społecznej, które osiągną cel tam, gdzie obowiązujące polityki publiczne zazwyczaj nie odnoszą sukcesów lub efekt jest niezadowalający

- praca bezpośrednio z młodzieżą, aby wzmocnić ich poczucie wartości, wypracować silne zaangażowanie, pozytywne nastawienie i zmianę mentalności w młodych ludziach zagrożonych wykluczeniem poprzez włączanie ich w procesy aktywizacyjne

- zintegrowanie młodych ludzi poprzez rozwój innowacyjnych aktywności ekonomicznych; młodzież w centrum lokalnych działań gospodarczych.

Aby stawić czoło tym fundamentalnym wyzwaniom, partnerzy projektu InteGROW zdecydowali o konieczności wykorzystania zintegrowanych metod, ponieważ strategie włączania i aktywizacji młodych ludzi są zazwyczaj zbyt sektorowe.

ANNA NADOLNA

Po tragedii w Smoleńsku

Ostatnie pożegnania

18 kwietnia br. w Krakowie, w krypcie katedry na Wawelu zostali pochowani Lech Kaczyński oraz jego małżonka Maria Kaczyńska. Uroczystość ta zapoczątkowała pogrzeby wszystkich ofiar katastrofy samolotu pod Smoleńskiem, do jakiej doszło 10 kwietnia br.

Główne uroczystości żałobne w intencji wszystkich ofiar katastrofy odbyły się 17 kwietnia na placu Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie. W tym samym czasie w całej Polsce zawyły syreny alarmowe. Podczas uroczystości odczytany został fragment Apokalipsy św. Jana oraz nazwiska wszystkich poległych w katastrofie. Tego dnia odprawiona została także uroczysta msza żałobna w intencji ofiar, koncelebrowana przez Episkopat Polski. Policja szacuje, że w uroczystościach na pl. Piłsudskiego wzięło udział ok. 100 tys. osób.

Związek Miast Polskich zorganizował wspólny udział przedstawicieli miast w uroczystościach pogrzebowych. Na zaproszenie Związku odpowiedziały następujące miasta: Bogatynia, Bolesławiec, Brusy, Czeladź, Częstochowa, Działdowo, Elk, Gdańsk, Gdynia, Giżycko, Głogów, Głowno, Gołdap, Gorzów Wielkopolski, Iłża, Jasło, Jaworzno, Katowice, Kłodawa, Kochanowice, Koło, Kraków, Kutno, Kutno, Kwidzyn, Lublin, Łosice, Łowicz, Mielec, Mszana Dolna, Myślenice, Nowa Dęba, Nowa Sól, Nowy Sącz, Nysa, Opatów, Opole, Opole Lubelskie, Oświęcim, Piekary

Przedstawiciele polskich miast na Rynku Głównym w Krakowie podczas uroczystości pogrzebowych Lecha i Marii Kaczyńskich. Fot. Archiwum w Płońsku

Pogrzeb prezydenta Lecha Kaczyńskiego i jego małżonki Marii odbył się w niedzielę, 18 kwietnia 2010 r. w Krakowie. Ponad 150 tys. żałobników było obecnych na Rynku Głównym, okolicznych ulicach, na krakowskich Błoniach oraz przed bazyliką Miłosierdzia Bożego w Łagiewnikach. Trumny z ciałami Lecha i Marii Kaczyńskich zostały złożone w podziemiach katedry na Wawelu we wspólnym sarkofagu, w krypcie pod Wieżą Srebrnych Dzwonów, w przedsionku krypty Józefa Piłsudskiego.

Śląskie, Pionki, Piotrków Trybunalski, Płock, Płońsk, Poznań, Przeworsk, Radom, Rybnik, Rypin, Rzeszów, Sanok, Siedlce, Skarżysko-Kamienna, Skierniewice, Słubice, Słupsk, Sosnowiec, Starachowice, Syców, Tarnobrzeg, Tuszcz, Wieruszów, Zabrze, Ząbki.

Wiele polskich miast w dniach żałoby otrzymało słowa wsparcia i otuchy od zaprzyjaźnionych samorządów z Europy i świata. Także na ręce prezesa Związku oraz dyrektora Biura ZMP zaprzyjaźnione europejskie organizacje samorządowe przysłały kondolencje.

Słowa współczucia skierowali do Związku samorządowcy z Unii Miast i Gmin Republiki Czeskiej, Związku Flamandzkich Miast i Gmin oraz z Rady Gmin i Regionów Europy.

Pogrzeb Ryszarda Kaczorowskiego, ostatniego prezydenta RP na uchodźstwie, odbył się 19 kwietnia br.

Po sprowadzeniu do Polski trumna z jego ciałem została wystawiona na widok publiczny w warszawskim Belwederze, a następnie spoczęła w Krypcie Wielkich Polaków na terenie budowanej jeszcze Świątyni Opatrzności Bożej. Leżą tam już: ksiądz Jan Twardowski, ks. Zdzisław Peszkowski, wieloletni kapelan Rodzin Katyńskich, oraz prof. Krzysztof Skubiszewski, pierwszy minister spraw zagranicznych po 1989 roku.

16 kwietnia 2010 r. Sejmik Województwa Dolnośląskiego nadał mu tytuł Honorowego Obywatela Dolnego Śląska. 22 kwietnia Rada Miejska Wadowic przyznała mu tytuł Honorowego Obywatela Miasta Wadowice.

Jeszcze za życia Ryszard Kaczorowski otrzymał honorowe obywatelstwo Białegostoku, Chodzieży, Częstochowy, Drzewicy, Gdańska, Gdyni, Gorzowa Wielkopolskiego, Jeleniej Góry, Kielc, Krakowa, Krosna, Legnicy, Lublina, Łukowa, Mińska Mazowieckiego, Nowego Sącza, Opoczna, Opalenicy, Opola, Ostrołęki, Pabianic, Piastowa, Polic, Raciąża, Rogoźnicy, Rzeszowa, Siedlec, Sierpca, Sochaczewa, Supraśla, Świątnik Górnych, Tomaszowa Lubelskiego, Warszawy, Zakopanego, Zielonej Góry i Ziemi Podlaskiej.

21 kwietnia 2010 r. kołobrzeżanie oraz cała Polska pożegnała Sebastiana Karpiniuka, posła na Sejm RP, wcześniej – podczas pełnienia funkcji wiceprezydenta Kołobrzegu – przewodniczącego Komisji Kultury Fizycznej Związku Miast Polskich.

Trzy dni wcześniej, 18 kwietnia, kołobrzeżanie w ciszy przywitali trumnę z ciałem tragicznie zmarłego posła. Trumna została wystawiona w Sali koncertowej kołobrzeczanina ratusza.

21 kwietnia na cmentarzu wojennym odbyła się msza święta. Sebastiana Karpiniuka żegnał premier Donald Tusk, marszałek Bronisław Komorowski, Grzegorz Schetyna, cały klub parlamentarny PO oraz przedstawiciele samorządów regionalnych i wojewódzkich. W uroczystościach udział wzięło 227 delegacji oraz niezliczona rzesza kołobrzeżan. – *Ty nie powinieneś odchodzić* – mówił premier. – *Dzisiaj przy Twojej trumnie zebrało się wielu twardych facetów i zobacz, wszyscy mają łzy w oczach.*

Pośmiertnie Sebastiana Karpiniuka odznaczono Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

(EPE)

Spotkanie Miast i Gmin Papieskich

Kraków – Wieliczka, 10–11 czerwca 2010

10 czerwca – czwartek

► udział w Święcie Małopolski

- 16:00** – spotkanie w sanktuarium św. Brata Alberta *Ecce Homo*
(modlitwa w intencji Puław oraz innych miast i gmin)
- 17:30** – przejazd do Wieliczki
- 18:30** – msza św. w Kaplicy św. Kingi (w Kopalni Soli)
- 19:30** – kolacja w Kopalni

11 czerwca – piątek

- 10:00** – **Spotkanie Miast i Gmin Papieskich**
- przesłanie Jana Pawła II – honorowego obywatela 301 miast i gmin:
 - jakie jest – doświadczenia miast i gmin (podsumowanie – ZMP),
 - dofinansowanie budowy Centrum Jana Pawła II w Krakowie
 - udział w beatyfikacji/kanonizacji Jana Pawła II:
 - założenia wspólnego wyjazdu burmistrzów/wójtów,
 - pomoc w organizacji wyjazdów grup pielgrzymów z MiGP

Seminarium

Doskonalenie jakości usług publicznych w administracji samorządowej na przykładach urzędów z Dolnego Śląska i Małopolski

24 czerwca 2010 r.

Quality Hotel System Katowice South

- Doświadczenia 27 urzędów: gminy, miasta, powiaty, urząd marszałkowski
- Rola szefa urzędu w kształtowaniu kultury organizacyjnej
- Korzyści stosowania europejskich modeli EFQM i CAF
- Metody badania i poprawy satysfakcji klientów i pracowników
- Szkolenia e-learning, baza dobrych praktyk, portal do zarządzania jakością

Szczegóły o bezpłatnym seminarium na www.jakoscwurzecie.pl

Współpraca

EFQM
Shares what works.

UMBRELLA
Consulting Sp. z o.o.

Wkładka „Samorząd Miejski” – stały dodatek do „Gazety Samorządu i Administracji”.
Wydawca – Związek Miast Polskich; ul. Robocza 46 a, 61-517 Poznań. Wkładkę redaguje zespół
w składzie: Ewa Parchimowicz – red. nac., Joanna Proniewicz, Hanna Hendrysiak.
Adres redakcji: ul. Robocza 46a, 61-517 Poznań, tel. (61) 63 350 54, fax (61) 63 350 60,
www.miesta-polskie.pl/sm.html, e-mail: redakcja@zmp.poznan.pl.
Druk: Pracownia Wydawniczo-Poligraficzna TED

**gazeta samorządu
i administracji**
gospodarka prawo finanse